

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні педагогічної ради
від « 1 » 08 2023 р

ПОЛОЖЕННЯ

**Вищого художнього професійного училища №19 смт.
Гриців Шепетівський район Хмельницька область
про внутрішню систему забезпечення якості освіти**

I. Загальні положення

Положення Вищого художнього професійного училища №19 смт. Гриців Шепетівський район Хмельницька область (далі – ВХПУ №19 смт. Гриців) про внутрішню систему забезпечення якості освіти розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (частина 3, стаття 41. Система забезпечення якості освіти), Методичних рекомендацій щодо формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної), затверджених наказом МОН України від 06.05.2021 №509, Положення Національного стандарту ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) «Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів», Статуту та Стратегії розвитку закладу освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти ВХПУ №19 смт. Гриців будується з метою спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення ефективності освітніх і управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів освітнього процесу, формування ключових і професійних компетентностей здобувачів освіти, сприяють всебічному розвитку їх особистості.

Положення поширюється на всіх представників освітнього закладу та учасників освітнього процесу.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти є забезпечення якості освіти та стабільного виконання вимог чинного законодавства в сфері професійної (професійно-технічної) освіти, державних та професійних стандартів освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом.

Визначено чотири напрями внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу:

- освітнє середовище;
- система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу;
- система управлінської діяльності.

Колегіальним органом управління освітнього закладу, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти є педагогічна рада.

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

1. **Забезпечення якості освіти є багатоплановим і передбачає:**

- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, навчально-методичних, тощо);

- організацію освітнього процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної професійної освіти;
- контроль освітньої та виховної діяльності;
- якість підготовки працівників на всіх рівнях; надання якісної освіти здобувачам освіти усіма педагогічними працівниками, відповідальності кожного педагогічного працівника за якість освітніх послуг та відповідальність кожного здобувача про якісне отримання таких послуг.

2. Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на здобувачів освіти, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних, багатофункціональних робітників, які прагнуть до подальшого професійного зростання, їх всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя;
- принцип відповідності Державним стандартам та стандартам професійної освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість всіх суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти.

4. Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в закладі;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі.

Моніторинг в закладі здійснюють:

- засновник;
- директор та його заступники;
- органи, що здійснюють управління у сфері професійної освіти;

- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, здобувачами освіти та батьками;
- громадськість.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь педагогічних працівників та здобувачів освіти у регіональних, всеукраїнських, міжнародних конкурсах;
- перевірка навчально-плануючої документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних комісій педпрацівників, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності - якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент здобувачів освіти;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність;
- управління освітнім закладом;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу навчального закладу.

5. Основні завдання стратегії:

- ❖ педагогіка партнерства;
- ❖ орієнтація на здобувача освіти;

- ❖ сучасне освітнє середовище;
- ❖ виховання на цінностях.

6. Система внутрішнього забезпечення освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- ❖ вдосконалення планування освітньої діяльності, через затвердження, моніторинг та оновлення освітніх програм;
- ❖ підвищення якості підготовки здобувачів освіти, шляхом впровадження нових освітніх і виробничих технологій та методик навчання;
- ❖ підвищення кваліфікації педагогічних працівників для покращення кадрового потенціалу освітнього закладу,
- ❖ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- ❖ забезпечення публічності та прозорості інформації про діяльність навчального закладу;
- ❖ створення ефективної системи забезпечення академічної доброчесності.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

3.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними передбачає:

- ❖ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ❖ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ❖ надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- ❖ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ❖ об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ❖ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- ❖ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ❖ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ❖ надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.4. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- ❖ академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- ❖ самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- ❖ • фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- ❖ фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- ❖ списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- ❖ • обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- ❖ • хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коптів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- ❖ • необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- ❖ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- ❖ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

3.6. Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначені Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу освіти.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Державні стандарти, за якими здійснюється підготовка кваліфікованих робітників в закладі, базуються на компетентнісному підході, який передбачає формування у здобувачів освіти ключових та професійних компетентностей.

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності; вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і професійно життєво необхідних знань і умінь здобувачів освіти.

Компетентнісний підхід - спрямованість освітнього процесу закладу на досягнення результатів навчання та набуття особою компетентностей, необхідних для самореалізації, особистісного розвитку, успішної професійної, соціальної та подальшої навчальної діяльності.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень здобувачів освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові та професійні компетентності.

Ключові компетентності - динамічне поєднання знань, умінь, навичок, способів мислення, які необхідні особі для розвитку впродовж життя, а також для її самореалізації та особистісного розвитку, побудови професійної кар'єри, участі в суспільному житті та формуванні активної громадянської позиції.

Професійні компетентності - сукупність знань, умінь і навичок, професійно значущих якостей особистості для галузей легкої промисловості та сфери обслуговування, що забезпечують її здатність виконувати трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти ВХПУ №19 смт. Гриців є:

- ✓ контролююча - визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- ✓ навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- ✓ діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають у здобувача освіти в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- ✓ стимульовально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- ✓ виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти закладу враховуються:

- ✓ характеристики відповіді здобувача освіти: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- ✓ якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- ✓ сформованість предметних умінь і навичок;
- ✓ якість та виконання норми часу під час практичних робіт;
- ✓ рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- ✓ досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх);

- ✓ самостійність виконання поставлених завдань.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- ✓ повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою;
- ✓ глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- ✓ гнучкість знань - уміння здобувачів освіти застосовувати набуті теоретичні знання на виробничому навчання та під час практики, у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- ✓ системність знань - усвідомлення одних знань як базових для інших; • міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Видами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання, поетапна та державна кваліфікаційна атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом компетентностей, уміннями та навичками відповідно до вимог робочих навчальних програм. Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача освіти є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з підручниками, інструкційними картами, схімами; виконання здобувачами освіти різних видів письмових робіт, лабораторно-практичних, тестових завдань; взаємоконтроль у парах і групах; самоконтроль тощо.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача на уроці. Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (модуля). Тематичне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти забезпечує:

- ✓ усунення безсистемності в оцінюванні; • підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- ✓ індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- ✓ систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- ✓ концентрацію уваги здобувачів освіти до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та їх навчальної активності. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Здобувач освіти має право на підвищення тематичної та семестрової оцінки.

Поетапна кваліфікаційна атестація є обов'язковою складовою проміжного контролю на завершальному етапі певного ступеня навчання. Поетапна кваліфікаційна атестація здобувачів освіти базується на вимогах державних стандартів професійно-технічної освіти та документів що регламентують організацію освітнього процесу у професійно (професійно-технічних) навчальних закладах. Державна кваліфікаційна атестація - це завершальний етап освітнього процесу, що здійснюється відповідно до Закону України „Про професійно-технічну освіту”, Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту, та інших законодавчих актів України.

Державна кваліфікаційна атестація включає виконання кваліфікаційної пробної роботи, що відповідає певним вимогам стандартів професійної (професійно-технічної) освіти та кваліфікаційний іспит.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

5.1 Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників відбувається через:

- ❖ ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх та виробничих технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти із метою формування ключових та професійних компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- ❖ постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
- ❖ налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти;
- ❖ організацію педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

5.2. Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника заключається в атестації. Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 року із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1473 від 20.12.2011, наказом МОН № 1135 від 08.08.2013.

5.3. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до Закону України "Про освіту" та листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року «Щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників». Педагогічні працівники зобов'язані щороку підвищувати кваліфікацію, загальний обсяг академічних годин - не менше ніж 150 годин на 5 років.

5.4. Один із принципів організації атестації - здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності, впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою

об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, здобувачів освіти та колеґ педагоґа, який атестується тощо.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями: 1) саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;

2) стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;

3) річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;

4) здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проєктів;

5) забезпечення професійного розвитку педпрацівників, методичного супроводу молодих спеціалістів;

6) поширення позитивної інформації про заклад;

7) створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);

8) застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;

9) забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;

10) позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями: 10) позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- ❖ компетентність;
- ❖ динамічність та самокритичність;
- ❖ управлінська етика;
- ❖ прогностичність та аналітичність;
- ❖ креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- ❖ здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності;

VII. Інформаційна система для ефективного управління закладом

Роботу інформаційної системи ВХПУ №19 смт. Гриців забезпечує наявність необмеженого доступу до мережі Інтернет для здобувачів освіти та педагогічних працівників (в тому числі через сервіс Wi-Fi), локальної комп'ютерної мережі. Значне місце в управлінні закладом відіграє офіційний сайт. Дистанційне навчання реалізується через платформи ZOOM, SKYPE, GOOGLE CLASSROOM, VIBER.